

Wólby serbskich zastupjerjow do załožboweje rady dnja 13.01.2023 a namjet dalšeho jednanja

Zwjazkowe předsydstwo je dnja 13.01.2023 přewjedło wólby załožboweje rady Załožby za serbski lud. W tutym zwisku jewjachu so wšelake prašenja, na kotrež tu zjimajo wotmołwimy:

1. Što je zakład wólbow serbskich zastupjerjow do załožboweje rady?

Zakład wólbow je statne zrěčenje kraja Braniborskeje a swobodneho stata Sakskeje wo wutworjenju Załožby za serbski lud a wotpowědna protokolowa notica k artiklej 7, wotrězk 1, č. 1.

W mjenowanej protokolowej noticy zdžěli swobodny stat Sakska, zo pomjenuja so zastupjerjo serbskeho ludu ze Sakskeje po wothłosowanju ze serbskimi zjednoćenstwami přez Zwjazkowe předsydstwo Domowiny.

Tam wužiwana formulacija njepostaji, zo maja so wólby přewjesć. Tež wólbny modus so njedefinuje. Postaji so jenož, zo maja so zastupjerjo “pomjenować (benennen)” a “pósłać (entsenden)”. Do toho pak ma so Zwjazkowe předsydstwo ze serbskimi zjednoćenstwami “wothłosować”¹.

2. Što je zakład Zwjazkowego předsydstwa nastupajo wólbow?

Wólby serbskich zastupjerjow do załožboweje rady su regularny rozsud gremija. Po artiklu 6, wotrězk 3 wustawkow Domowiny je namjet přiwzaty, “hdyž je wjetšina přitomnych hłosakmanych za namjet hłosowała”. Potajkim dyrbja wjac hač 50 % přitomnych hłosakmanych za namjet hłosować.

Wustawki towarstwa su jeho zakorń. Rjadowanja we wustawkach su ramik za wšitke dalše rjadowanja towarstwa kaž jednanski abo wólbny porjad.

3. Bě legitimne, wólbny porjad na městnje změnić?

Gremij smě trěbne porjady w ramiku wustawkow kóždy čas wobzamknýć a změnić. Domowinske wustawki njepředpisaja žadyn čas, hdy měł kotry porjad w kotrej formje předležec. Tohodla ma gremij po wustawkach tež prawo na dnju wothłosowanja w předpolu swój wólbny porjad změnić.

Mjenowana změna je so w dnjowym dypku 2.1 přewjedła. Wólby su so přewjedli w dnjowym dypku 2.4. Z tym je so změna do wólbow přewjedła.

---

¹ Protokollnotiz zu Artikel 7 Abs. 1 Nr. 1 des Staatsvertrages: „Der Freistaat Sachsen erklärt, daß die Benennung und Entsendung der Vertreter des sorbischen Volkes aus dem Freistaat Sachsen durch den Bundesvorstand des Dachverbandes „Domowina – Bund Lausitzer Sorben“ nach Abstimmung mit den sorbischen Vereinigungen vorgenommen wird.“

Tež Braniborska Serbska rada je na př. na dnju wólbow do Założboweje rady swój wólbny porjad změniła.

4. Su wólby štyrjoch rjadnych člonow założboweje rady płaćiwe?

Rjadni člonjo założboweje rady su so wotpowědnje wólbnemu porjadej a wustawkam Domowiny wolili. Wšitke štyri wosoby su trěbnu ličbu hłosow docpěli (znajmjeńša 13 wot 25 přitomnych hłosakmanych člonow ZP).

Wólby su płaćiwe.

5. Su wólby třoch zastupowacych člonow założboweje rady płaćiwe?

Třo zastupowacy člonjo założboweje rady su so wotpowědnje wólbnemu porjadej a wustawkam Domowiny wolili. Wšitcy třo su trěbnu ličbu hłosow docpěli (znajmjeńša 13 wot 25).

Wólby su płaćiwe.

6. Je so štwórte městno zastupowaceho člona założboweje rady wobsadziło?

Zbytni třo kandidaća njejsu trěbnu ličbu 13 hłosow docpěli. Tuta ličba pak by była trěbna, zo by so rjadowanje artikla 6, wotřezk 3 wustawkow Domowiny wobkedźbowało. Hlej k tomu pod dypkom 2.

Dwě wosobje stej dóstały 5 hłosow wot 25. Jedna wosoba je dóstała 1 hłos. Z tym njejsť minimalnu ličbu trěbnych hłosow docpěli a z tym podleželi.

7. Bě legitimne wólby zakónčić, hačrunjež njeje so štwórte městno zastupjerja wobsadziło?

Třo kandidaća njejsu trěbnu wjetšinu 13 hłosow docpěli. Po wustawkach Domowiny je namjet wotpokazany, njeje-li so wjetšina hłosakmanych za namjet rozsudziła. Zwjazkowe předsydstwo je po wustawkach jednało. Dalšich kandidatow njebě. Wólby běchu z tym zakónčene.

Zasadnje je přeco móžno, zo so w přnim wólbny kole wšitke pozicije njewobsadza. To móže wšelake přičiny měć, kaž na přikład falowaca ličba kandidatow, žadana ličba hłosow so njedocpěje abo wolerjo njejsu wo kmanosćach kandidatow přeswědčeni.

8. Dyrbi so štwórte městno zastupjerjow założboweje rady scyła wobsadzić?

Statne zrěčenje kraja Braniborskeje a swobodneho stata Sakskeje wo wutworjenju Założby za serbski lud njewobsahuje jasne definowanu formulaciju. Drje wopisuje so, zo dyrbi kóždy člon rady měć jednoho zastupjerja, njeje pak wuzamknjene, zo móže tež jedna wosoba wjacore rjadne wosoby zastupować.

Prawnisce dohladowacy zarjad (SMWK) Założby za serbski lud je w lisće z dnja 6. měrca 2023 doporučil, štwórte městno zastupowaceho člona Sakskeje pomjenować. Zdobom je zwěsćil, zo móže přechodnje jedyn z třoch zastupjerjow dweju rjadneju člonow zastupować.

9. Zwjazkowe předsydstwo ma zastupjerjow, po wothłosowanju ze serbskimi zjednoćenstwami, pomjenować a pósłać. Kak tole čini?

Domowina namołwja serbsku zjawnosć w Załožbowej radže skutkować. Kóždy – hač čłon Domowiny abo nic – smě za radu kandidować.

Cyły proces wólbow je zjawny. Kóžde zjednoćenstwo a jednotlivcy maja móžnosć, kandidatow namjetować, kaž tež stejišćo k namjetam a wólbnemu porjadej zabrać.

Wothłosowanje so ze slědowacymi dypkami zmóžni:

- Wšitke posedženja Zwjazkowneho předsydstwa su zjawne a so digitalnje wusyłaja.
- Wo wuslědkach posedženjow so zjawnosć přez serbske medije a medijowe wozjewjenja informuje.
- Wšitke podłožki zjawneho dźěla posedženja su zjawnje přistupne – to płaci tež za wólbnu namołwu a wólbny porjad do załožboweje rady.
- Zjawna namołwa, zo měli so zapodać namjety kandidatow, so rozšěri přez dwurěčnu medijowu zdźělenku Domowiny, serbske medije, socialne medije a na internetnej stronje Domowiny.
- Wólbny porjad so zjawnje wobjednawa. Tomu ma zjawnosć móžnosć, swoje namjety zapodać.
- Doba za zapodaće namjetow traje dlěje hač měsac, tak zo ma kóždy składnosć, so w tutym času požadać.
- Zwjazkowe předsydstwo definuje jasne kriterije, kotraž so do toho z namołwu a wólbny porjadom wozjewja a kotraž za wšitkich płaca.
- Čłonstwo w Domowinje njeje kriterij za kandidaturu.
- Mjena kandidatow so do wólbow w socialnych syćach, serbskich mediach a na webstronje Domowiny wozjewja. Towarstwa a jednotlivcy maja móžnosć, za swoich kandidatow wabić.
- Podłožki posedženja, na kotrymž so woli, su zjawnje přistupne (inkl. pisomneho předstajenja kandidatow).
- Wólby su zjawne – kóždy móže so na posedženju wobdźělić abo tutym přez livestream sćěhować.

Při wšitkich tutych dypkach wobsteji za zjawnosć a serbske towarstwa móžnosć, stejišća a doporučenja zapodać.

Zo přewjedže Zwjazkowe předsydstwo do pomjenowanja tež wólby serbskich zastupjerjow Sakskeje do Załožboweje rady, je rozsud Domowiny. To njeje nihdže postajene.

Domowina njeje dotal wot žanoho serbskeho towarstwa abo jednotlivca ze serbskeje zjawnosće ani jedne přispomnjenje, dodaće abo kritiski komentar w předpolu wólbow do załožboweje rady dóstała.

Zjimanje

- a) Zo by wosoba była wolena, dyrbyeše po wustawkach Domowiny wjetšina přitomnych hłosakmanych za namjet hłosować.
Wólbna komisija a Zwjazkowe předsydstwo staj tomu scěhowało. Tež prawiznik je tole w prawnskim pruwowanju wopodstatnił. Dalše nedostatki njeje zwěsćić.
- b) Wólby štyrjoch rjadnych člonow su płačiwe. Kóždy člon je wjac hač połojcu wšitkich móžnych hłosow dóstał. Wšitcy štyrjo su woleni.
- c) Wólby třoch zastupjerjow su płačiwe. Kóždy z tutych třoch je wjac hač połojcu wšitkich móžnych hłosow dóstał. Wšitcy tři zastupowacy člonojo su woleni.
- d) Dokelž njedocpěchu zbytni tři trěbnu połojcu wšitkich móžnych hłosow, su we wólbach podleželi. Z tym njebě móžno, štwórte městno zastupjerja wobsadzić.
- e) Wólby su so z tym zakónčili.
- f) Zo by so tež štwórte městno zastupjerja wobsadziło, maja so nowe wólby nastupajo štwórte městno zastupjerja přewjesć. Tež prawnisce dohladowacy zarjad (SMWK) Založby za serbski lud je doporučił, štwórte městno zastupjerja wobsadzić.
- g) Za přechodny čas je móžno, zo zastupuje jedyn zastupjer wjacorych rjadnych člonow. Tež prawnisce dohladowacy zarjad (SMWK) Založby za serbski lud tutu móžnosć mjenuje.

Doporučenje prezidija Domowiny

Prezidij Domowiny doporuči, přewjesć wólby wo štwórte městno zastupowaceho člona Založby za serbski lud.

Tomu doporuči Zwjazkowemu předsydstwu, wólbnu namotu 12.5.2023 wobzamknýć, wólbny porjad na posedženju 30. juniju wobjednawać a wólby na posedženju 22. septembra přewjesć.